



23^ο Ενημερωτικό Σημείωμα
25 Νοεμβρίου 2019

Έμφυλη βία

*«Μία από τις κύριες αιτίες θανάτου των γυναικών ηλικίας 16 έως 44 ετών, διεθνώς, είναι η δολοφονία από κάποιο οικείο πρόσωπο»
Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, 2013*

Οι πράξεις βίας κατά των γυναικών δεν αποτελούν μεμονωμένα περιστατικά, αλλά την πιο ακραία έκφραση της ανισότητας των φύλων. Η έμφυλη ανισότητα εδράζεται στην άνιση κατανομή της κοινωνικής, πολιτικής και οικονομικής εξουσίας ανάμεσα στους άνδρες και τις γυναίκες. Η έμφυλη βία αποτελεί κοινωνικό φαινόμενο και την πιο συχνή καταπάτηση ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις σύγχρονες κοινωνίες. Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας η έμφυλη βία αποτελεί ένα παγκόσμιο ζήτημα δημόσιας υγείας που επηρεάζει το 1/3 των γυναικών παγκοσμίως.

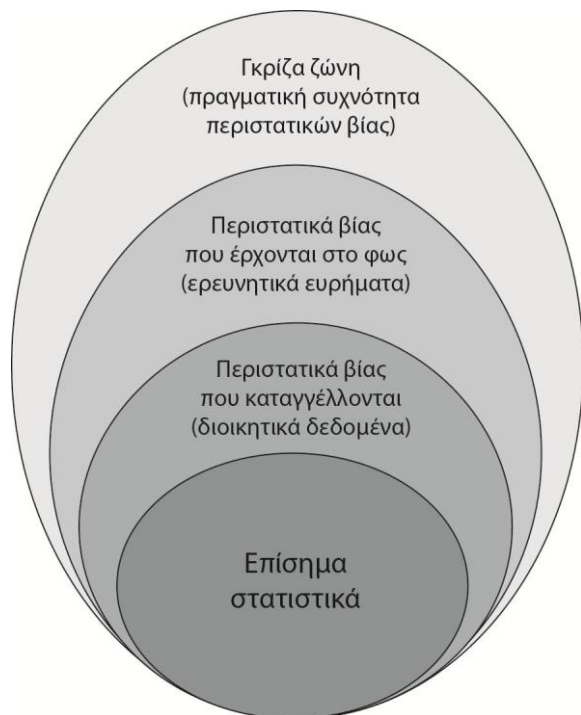
Τον Απρίλιο του 2018 το Ελληνικό Κοινοβούλιο κύρωσε την ***Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης (γνωστή ως Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης) για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας*** (ν.4531/2018), σύμφωνα με την οποία η έμφυλη βία ορίζεται ως καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ως μορφή διάκρισης ενάντια στις γυναίκες. Σε αυτήν περιλαμβάνονται όλες οι μορφές βίας: σωματική, σεξουαλική, ψυχολογική, οικονομική, καθώς και οι απειλές τέτοιων πράξεων, ο εξαναγκασμός ή η στέρηση της ελευθερίας.

Με τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης συντελείται μια σημαντική διεύρυνση του όρου της «ενδοοικογενειακής βίας», συμπεριλαμβάνοντας και την «συντροφική βία», καθώς με αυτό τον τρόπο αναγνωρίζεται τόσο στο επίπεδο του λόγου όσο και του νόμου η έκταση του φαινομένου της βίας κατά των γυναικών. Με αυτή τη διεύρυνση δίνεται η δυνατότητα καταγραφής αξιόποινων πράξεων και άσκησης δίωξης σε δράστες που η σχέση τους με το θύμα δεν είναι απαραίτητα έγγαμη. Η συντροφική βία ασκείται από νυν ή πρώην σύζυγο ή σύντροφο, ανεξάρτητα από το αν ο δράστης μοιράζεται ή έχει μοιραστεί την ίδια κατοικία με το θύμα. Κάτι τέτοιο είναι απολύτως απαραίτητο για την καταγραφή και αποτύπωση του φαινομένου με σκοπό τον σχεδιασμό ενός ολοκληρωμένου πλαισίου για την προστασία και την υποστήριξη όλων των θυμάτων βίας. Σε νομικό επίπεδο, η δίωξη της συντροφικής βίας ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία μέσα από την τροποποίηση του νόμου για την ενδοοικογενειακή βία (ν. 3500/2006).

Η Σύμβαση εγγυάται την ισότιμη προστασία και το δικαίωμα όλων των γυναικών (ανεξαρτήτως κοινωνικής τάξης, εθνικότητας/εθνότητας, φυλής, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας φύλου, γλώσσας, πολιτισμικών χαρακτηριστικών, θρησκείας, νομικού καθεστώτος, κ.λπ.), σε ουσιαστικά μέτρα προστασίας, υποστήριξης και αποκατάστασης και κοινωνικής

επανένταξης (υπηρεσίες υγείας, στέγαση, κοινωνική και δικαστική βοήθεια, εκπαίδευση, απασχόληση, συμβουλευτική υποστήριξη και νομική βοήθεια).

Μια σημαντική διάσταση του φαινομένου της έμφυλης βίας είναι η δυσκολία εκτίμησης της έκτασής του. Τα περισσότερα από αυτά τα περιστατικά εξακολουθούν να μην καταγγέλλονται και να συνοδεύονται από στιγματισμό. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι καταγγελίες που πραγματοποιούνται στην αστυνομία να αποτελούν ένα μικρό ποσοστό των πραγματικών περιστατικών.



Στο διπλανό σχήμα¹ απεικονίζονται οι πηγές δεδομένων για τα περιστατικά συντροφικής βίας. Όπως παρατηρούμε, τα επίσημα στατιστικά αποτελούν ένα τμήμα των περιστατικών που λαμβάνουν χώρα στην πραγματικότητα. Η συστηματική συλλογή διοικητικών δεδομένων έχει αναγνωριστεί ως καίριας σημασίας για την χάραξη αποτελεσματικών πολιτικών για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών. Ενώ, τα ευρήματα των ερευνών αποτελούν εκτιμήσεις της συχνότητας της βίας κατά των γυναικών, τα διοικητικά δεδομένα επιτελούν έναν ρόλο επιτήρησης των εφαρμοζόμενων πολιτικών για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας και μέτρησης της αποτελεσματικότητας της κρατικής ανταπόκρισης.

Το γεγονός της μη καταγγελίας των περιστατικών βίας κατά των γυναικών αποτελεί ένα πρόβλημα προς επίλυση στις περισσότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έναν τρόπο προσέγγισης του βαθμού καταγγελίας των περιστατικών έμφυλης βίας συνιστά ο δείκτης του ευρωβαρόμετρου που μετρά τον βαθμό εμπιστοσύνης των πολιτών στην αστυνομία. Το 2019 ο παραπάνω δείκτης για την Ελλάδα ανήλθε στο 66%, όταν το υψηλότερο ποσοστό κατέγραψε η Φινλανδία με βαθμό εμπιστοσύνης στην αστυνομία 93% και το χαμηλότερο η Αλβανία με 43%.²

Το πρόβλημα αυτό υπογραμμίζεται και στις καταληκτικές παρατηρήσεις της Επιτροπής για την Εξάλειψη όλων των Μορφών Διάκρισης Ενάντια στις Γυναίκες (CEDAW – *Convention on the Elimination of all Forms of Discrimination Against Women*) τον Μάρτιο του 2013:

Η επιτροπή υπογραμμίζει την ανησυχία της για το γεγονός ότι εξακολουθούν να μην καταγγέλλονται τα περιστατικά βίας κατά των γυναικών, περιλαμβανομένης της ενδοοικογενειακής, στην Ελλάδα, λόγω της επικράτησης κοινωνικών και πολιτιστικών στερεοτύπων.

Ενώ παράλληλα, τονίζεται η ανάγκη συλλογής στοιχείων για τη φύση, τις μορφές, την έκταση και τις αιτίες της βίας κατά των γυναικών.

¹ Πηγή EIGE: <https://eige.europa.eu/publications/understanding-intimate-partner-violence-eu-role-data> (σελ. 8)

² <http://ec.europa.eu/COMFrontOffice/publicopinion/index.cfm/Chart/getChart/themeKy/18/groupKy/88> (06/2019).

Μια προσπάθεια χαρτογράφησης του φαινομένου σε ευρωπαϊκό επίπεδο αποτέλεσε η έρευνα που διεξήγαγε ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA – *European Union Agency for Fundamental Rights*) το 2012 σε 42.000 ερωτώμενες. Σε αυτή την έρευνα και αναφορικά με την Ελλάδα, το ποσοστό των γυναικών θυμάτων βίας ανέρχεται στο 25% των γυναικών του δείγματος, ενώ το ποσοστό των γυναικών που απευθύνθηκε στην αστυνομία ανήλθε σε 14%, ταυτιζόμενο με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Από τις γυναίκες που επέλεξαν να μην καταγγείλουν ένα περιστατικό έμφυλης βίας με θύματα τις ίδιες, το 55% δήλωσε ότι προτίμησαν να το αντιμετωπίσουν μόνες ή με την συνδρομή κάποιας/ου φίλης/ου. Από τις γυναίκες που επέλεξαν να καταγγείλουν το περιστατικό στην αστυνομία, ικανοποίηση από την μεταχείριση που έλαβαν δήλωσε το 44%, κατατάσσοντας την Ελλάδα τρίτη από το τέλος σε αυτή την ερώτηση.³

Η εναρμόνιση των στατιστικών στοιχείων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης για την σύγκριση του συνόλου των δεδομένων στα πλαίσια εφαρμογής της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης, αποτελεί έναν από τους στόχους και του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου για Θέματα Ισότητας (EIGE – *European Institute for Gender Equality*). Στα εμπόδια που πρέπει να προσπελαστούν συγκαταλέγονται οι διαφορές που παρουσιάζουν οι νομικοί ορισμοί των εγκλημάτων βίας ανάμεσα στα Κράτη Μέλη, η μη καταγραφή κάποιων μορφών βίας ως εγκλήματα, όπως και η έλλειψη καταγραφής της σχέσης θύματος-δράστη στα αρχεία της αστυνομίας. Το Παρατηρητήριο της Γ.Γ.Ο.Π.Ι.Φ., σύμφωνα με το άρθρο 11 της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης (παρ. 8 του άρθρου 4 του ν. 4531/2018) είναι αρμόδιο για τον συντονισμό της συλλογής των στοιχείων κάθε μορφής βίας που καλύπτεται από τη Σύμβαση.

Το παρόν 23^ο Ενημερωτικό Σημείωμα του Παρατηρητηρίου της Γενικής Γραμματείας Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (Γ.Γ.Ο.Π.Ι.Φ.) εντάσσεται στο θεματικό πεδίο “Βία κατά των Γυναικών” και την παρακολούθηση της εφαρμογής της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την έμφυλη βία (άρθρο 11 του ν.4953/2018).

Συγκεκριμένα, παρουσιάζονται στατιστικά δεδομένα των δεικτών παρακολούθησης της εφαρμογής της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την έμφυλη βία, όπως προτάθηκαν από το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Ισότητας των Φύλων (EIGE). Οι δείκτες για τους οποίους είναι υπεύθυνο το Παρατηρητήριο της Γ.Γ.Ο.Π.Ι.Φ. να συγκεντρώνει σε ετήσια βάση από την ελληνική αστυνομία και δικαιοσύνη, παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

³ Όλα τα δεδομένα της έρευνας βρίσκονται διαθέσιμα εδώ: <https://fra.europa.eu/en/publications-and-resources/data-and-maps/survey-data-explorer-violence-against-women-survey>

Αστυνομία	
Δείκτης 1	Ετήσιος αριθμός γυναικών (ηλικίας 18 ετών και άνω) θυμάτων συντροφικής βίας με δράστες άνδρες (18 ετών και άνω)
Δείκτης 2	Αριθμός καταγγελλόμενων εγκλημάτων συντροφικής βίας κατά γυναικών (18 ετών και άνω) με δράστες άνδρες (18 ετών και άνω)
Δείκτης 3	Αριθμός ανδρών (18 ετών και άνω) δραστών συντροφικής βίας κατά των γυναικών (18 ετών και άνω) (και ποσοστό πληθυσμού ανδρών δραστών)
Δείκτης 4	Ετήσιος αριθμός γυναικών (18 ετών και άνω) θυμάτων σωματικής συντροφικής βίας με δράστες άνδρες (18 ετών και άνω)
Δείκτης 5	Ετήσιος αριθμός γυναικών (18 ετών και άνω) θυμάτων ψυχολογικής συντροφικής βίας με δράστες άνδρες (18 ετών και άνω)
Δείκτης 6	Ετήσιος αριθμός γυναικών (18 ετών και άνω) θυμάτων σεξουαλικής συντροφικής βίας με δράστες άνδρες (18 ετών και άνω)
Δείκτης 7	Ετήσιος αριθμός γυναικών (18 ετών και άνω) θυμάτων οικονομικής συντροφικής βίας με δράστες άνδρες (18 ετών και άνω)
Δείκτης 8	Ετήσιος αριθμός γυναικών (18 ετών και άνω) θυμάτων που καταγγέλλουν βιασμό
Δείκτης 9	Γυναίκες (18 ετών και άνω) θύματα γυναικοκτονίας από σύζυγο/σύντροφο (18 ετών και άνω), ως ποσοστό γυναικών θυμάτων ανθρωποκτονίας
Δικαιοσύνη	
Δείκτης 10	Ετήσιος αριθμός περιοριστικών όρων που επιβλήθηκαν σε υποθέσεις συντροφικής βίας κατά γυναικών
Δείκτης 11	Ετήσιος αριθμός ανδρών (18 ετών και άνω) κατά των οποίων ασκήθηκε δίωξη για συντροφική βία κατά γυναικών
Δείκτης 12	Ετήσιος αριθμός ανδρών (18 ετών και άνω) που έλαβαν καταδικαστική απόφαση για άσκηση συντροφικής βίας κατά γυναικών
Δείκτης 13	Ετήσιος αριθμός ανδρών (18 ετών και άνω) που εκτίουν ποινή στέρησης της ελευθερίας σε σωφρονιστικό κατάστημα για άσκηση συντροφικής βίας κατά γυναικών
Επιπλέον Δείκτης	Ετήσιος αριθμός υποθέσεων συντροφικής βίας που υπήχθησαν στο θεσμό της ποινικής διαμεσολάβησης

Όπως και το σύνολο των χωρών της Ε.Ε., με εξαίρεση μεμονωμένες χώρες για μεμονωμένους δείκτες,⁴ η Ελλάδα δεν είναι ακόμα σε θέση να συγκεντρώσει αξιόπιστα και συγκρίσιμα στοιχεία για τους παραπάνω δείκτες. Αυτό συνιστά στόχο και υποχρέωση που απορρέει από την κύρωση της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης. Η δυσκολία συγκέντρωσης των παραπάνω δεικτών προκύπτει από κενά στην κείμενη νομοθεσία και από ελλείψεις στα συστήματα καταγραφής της Αστυνομίας και της Δικαιοσύνης όλων των κρατών μελών της Ε.Ε.. Για την περίπτωση της Ελλάδας, οι ελλείψεις και οι αναγκαίες τροποποιήσεις αναφέρονται αναλυτικά κάτω από τους αντίστοιχους πίνακες με τα δεδομένα των δύο θεσμών που ακολουθούν. Πρόκειται, επομένως, για μία προσπάθεια προσέγγισης του φαινομένου. Στην πρώτη στήλη του πίνακα αναφέρεται το όνομα του δείκτη που εκφράζει τα δεδομένα που έχει το Παρατηρητήριο στη διάθεσή του τη στιγμή της έκδοσης του παρόντος Ενημερωτικού Σημειώματος, ενώ στην τελευταία στήλη γίνεται η αντιστοιχία με τους δείκτες του EIGE.

⁴ Αυτή τη στιγμή απολύτως συγκρίσιμα στοιχεία για 8 από τους 9 δείκτες της αστυνομίας μπορεί να παράσχει μόνο η Τσεχία, η Γαλλία για 6 από τους 9 δείκτες και η Γερμανία για 5 από τους 9. 12 χώρες μπορούν να παράσχουν συγκρίσιμα στοιχεία για έναν από τους 9 δείκτες, ενώ οι υπόλοιπες 13 χώρες δεν είναι σε θέση να παράσχουν συγκρίσιμα στατιστικά στοιχεία για κανέναν δείκτη.

Στατιστικά στοιχεία για την ενδοοικογενειακή βία από την αστυνομία

Δείκτες που έχουμε στη διάθεσή μας	Έτος								Δείκτες EIGE
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Ετήσιος αριθμός γυναικών θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας			1630	1818	2302	2321	2696	3196	Δείκτης 1: Ετήσιος αριθμός γυναικών (ηλικίας 18 ετών και άνω) θυμάτων συντροφικής βίας με δράστες άνδρες
Αριθμός καταγγελλόμενων εγκλημάτων ενδοοικογενειακής βίας	1303	2005	2455	2896	3512	3572	3839	3134	Δείκτης 2: Αριθμός καταγγελλόμενων εγκλημάτων συντροφικής βίας κατά γυναικών (18 ετών και άνω) με δράστες άνδρες (18 ετών και άνω)
Αριθμός ανδρών δραστών ενδοοικογενειακής βίας (ποσοστό ανδρικού πληθυσμού δραστών)			1620	1886	2351 (3%)	2428 (2,9%)	2891 (3%)	2395 (2,5%)	Δείκτης 3: Αριθμός ανδρών (18 ετών και άνω) δραστών συντροφικής βίας κατά γυναικών (και ποσοστό πληθυσμού ανδρών δραστών)
Δεν καταγράφονταν ο τύπος βίας μέχρι και το 2018									Δείκτης 4: Ετήσιος αριθμός γυναικών (18 ετών και άνω) θυμάτων σωματικής συντροφικής βίας με δράστες άνδρες (18 ετών και άνω)
Δεν καταγράφονταν ο τύπος βίας μέχρι και το 2018									Δείκτης 5: Ετήσιος αριθμός γυναικών (18 ετών και άνω) θυμάτων ψυχολογικής συντροφικής βίας με δράστες άνδρες (18 ετών και άνω)
Γυναίκες θύματα σεξουαλικής επίθεσης (337 ΠΚ)					191	259	263	224	Δείκτης 6: Ετήσιος αριθμός γυναικών (18 ετών και άνω) θυμάτων σεξουαλικής συντροφικής βίας με δράστες άνδρες (18 ετών και άνω)
Δεν καταγράφονταν ο τύπος βίας μέχρι και το 2018									Δείκτης 7: Ετήσιος αριθμός γυναικών (18 ετών και άνω) θυμάτων οικονομικής συντροφικής βίας με δράστες άνδρες (18 ετών και άνω)
Ετήσιος αριθμός γυναικών θυμάτων που καταγγέλλουν βιασμό	264	220	245	216	182	163	205	223	Δείκτης 8: Ετήσιος αριθμός γυναικών (18 ετών και άνω) θυμάτων που καταγγέλλουν βιασμό
Γυναίκες θύματα ανθρωποκτονίας με πρόθεση (299 ΠΚ) σε συνδυασμό με τον νόμο περί ενδοοικογενειακής βίας	11	12	6	13	12 (44,4%)	11 (36,7%)	13 (50%)	7 (30,4%)	Δείκτης 9: Γυναίκες (18 ετών και άνω) θύματα γυναικοκτονίας από σύζυγο/σύντροφο (18 ετών και άνω) ως ποσοστό γυναικών θυμάτων ανθρωποκτονίας

Η βασικότερη έλλειψη στα στοιχεία που παρατίθενται στον παραπάνω πίνακα αφορά στην **σχέση θύματος – δράστη**, η οποία δεν περιλαμβάνεται σε αυτά. Στα πλαίσια της ενδοοικογενειακής βίας (ν. 3500/2006 πριν την τροποποίηση του νόμου) κατατάσσονται αδικήματα που αφορούν σε άτομα που διαμένουν κάτω από την ίδια στέγη. Έτσι, περιλαμβάνονται και αδικήματα που ο θύτης μπορεί να είναι ο πατέρας και το θύμα ο γιος του, ή δύο αδέρφια αντίστοιχα. Στα πλαίσια της συντροφικής βίας (ν. 4531/2018, όπως τροποποίησε τον ν.3500/2006) κατατάσσονται εγκλήματα που αφορούν σε **ενήλικες άνδρες θύτες εναντίον ενήλικων γυναικών θυμάτων** που μεταξύ τους έχουν ή είχαν κάποια **συντροφική σχέση**, ανεξάρτητα από το αν διαμένουν ή διέμεναν στο παρελθόν κάτω από την ίδια στέγη.

Επομένως, στα στοιχεία που παρουσιάζονται εδώ δεν αναφέρονται στη συντροφική βία, αλλά στην ενδοοικογενειακή, χωρίς να διευκρινίζεται περαιτέρω η σχέση του θύματος με τον δράστη. Άρα, ο πρώτος δείκτης (ετήσιος αριθμός γυναικών θυμάτων συντροφικής βίας) εκφράζει τον αριθμό των γυναικών που έχουν καταγγείλει στην αστυνομία περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας.

Όπως παρατηρούμε, ο αριθμός αυτός έχει μια αυξητική τάση τα τελευταία χρόνια, καταγράφοντας μία αύξηση της τάξης του 49% το διάστημα 2012-2017. Θα πρέπει να τονίσουμε ότι, όπως αναφέραμε και στην εισαγωγή του παρόντος, **η αύξηση αυτή δεν ερμηνεύεται απαραίτητα ως αύξηση των θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας, αλλά περισσότερο ως αύξηση των καταγγελιών των θυμάτων τέτοιων περιστατικών στην αστυνομία.**

Ο δεύτερος δείκτης (αριθμός καταγγελλόμενων εγκλημάτων συντροφικής βίας) αφορά τα καταγγελλόμενα στην αστυνομία εγκλήματα ενδοοικογενειακής βίας, ανεξαρτήτως του φύλου του θύματος ή του δράστη, της μεταξύ τους σχέσης, όπως και του είδους της βίας. Από το 2010 μέχρι και το 2016 τα εν λόγω αδικήματα αυξάνονταν ετησίως, με εξαίρεση το 2017, όπου σε σχέση με το 2016 σημειώνεται μια πτώση της τάξης του 18,4%.

Ο τρίτος δείκτης είναι συμπληρωματικός των δύο πρώτων και αφορά στον αριθμό των ανδρών δραστών ενδοοικογενειακής βίας. Καθώς οι δράστες, όπως και τα θύματα, μπορεί να είναι περισσότεροι του ενός, με τα στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας δεν μπορούμε να εξάγουμε κάποιο συμπέρασμα για το ποσοστό των ανδρών που έχουν τελέσει τα καταγγελλόμενα εγκλήματα του δεύτερου δείκτη. Μπορούμε, ωστόσο, να συγκρίνουμε τα ποσοστά ανδρών και γυναικών δραστών εγκλημάτων ενδοοικογενειακής βίας. Για παράδειγμα από το σύνολο των 2.833 δραστών του 2017, για τους οποίους υπάρχει πληροφορία για το φύλο τους, το 84,5% είναι άνδρες και το 15,5% γυναίκες (438 γυναίκες δράστες εγκλημάτων ενδοοικογενειακής βίας). Παράλληλα, μπορούμε να εξάγουμε και το ποσοστό ανδρών δραστών εγκλημάτων ενδοοικογενειακής βίας σε σχέση με το σύνολο του ανδρικού πληθυσμού που έχει διαπράξει κάποια αξιόποινη πράξη. Έτσι, με βάση τα στοιχεία της αστυνομίας για το 2017, το 2,5% του συνόλου των ανδρών δραστών είχε διαπράξει κάποιο έγκλημα ενδοοικογενειακής βίας. Το ποσοστό αυτό για τα έτη 2014 και 2016 ήταν 3%, ενώ το 2015 2,9%.

Για τους δείκτες 4,5 και 7, που αφορούν στον ετήσιο αριθμό γυναικών θυμάτων ανά τύπο της βίας που ασκήθηκε (σωματική, ψυχολογική και οικονομική αντίστοιχα), η χώρα δεν μπορεί να παράσχει στοιχεία πριν το 2019, καθώς οι επιμέρους μορφές βίας δεν καταγράφονταν από τις αρμόδιες αρχές. Σε αυτό το σημείο αξίζει να σημειωθεί ότι με την κύρωση της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης, η Ελληνική Αστυνομία προχώρησε σε αλλαγή του τρόπου καταγραφής των περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας με οδηγία που κοινοποιήθηκε σε όλα τα αστυνομικά τμήματα της χώρας.⁵ Σύμφωνα με αυτή την οδηγία, η αστυνομία θα προχωρά πλέον και στην καταγραφή της σχέσης θύματος-δράστη, καθώς και του είδους της βίας που ασκείται, συμπεριλαμβάνοντας πλέον τόσο την *ψυχολογική βία*⁶ όσο και την *οικονομική βία*⁷.

Τα στοιχεία που αναφέρονται στον έκτο δείκτη αφορούν σε περιστατικά σεξουαλικών επιθέσεων που έχουν καταγγελθεί στην αστυνομία σύμφωνα με το άρθρο 337 του Ποινικού Κώδικα, χωρίς περαιτέρω πληροφορία για το φύλο του θύματος και του δράστη, όπως και για τη μεταξύ τους σχέση. Ο αντίστοιχος δείκτης του EIGE αφορά γυναίκες θύματα *σεξουαλικής βίας*⁸. Με την τροποποίηση του συστήματος καταγραφής της αστυνομίας, θεωρούμε από το 2019 η χώρα θα είναι σε θέση να παρέχει συγκρίσιμα στοιχεία και για τον εν λόγω δείκτη. Παράλληλα, η συγκρισιμότητα

⁵ (Σηματική Αναφορά του Εγκλήματος της «Ενδοοικογενειακής Βίας» - Εφαρμογή της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας, αρ. πρωτ.: 1507/18/2643165, 28.12.2018).

⁶ Σε αυτό τον τύπο βίας περιλαμβάνονται πράξεις όπως: ο εξαναγκασμός, η δυσφήμιση, η συκοφαντία και η λεκτική προσβολή, η παρενόχληση, ο εξευτελισμός, η παραμέληση, η απομόνωση, οι πράξεις ζήλειας, η απειλή, η επίμονη καταδίωξη (stalking), η ψυχική κακοποίηση.

⁷ Σε αυτό τον τύπο βίας περιλαμβάνονται πράξεις όπως: ζημία περιουσίας, κλοπή προσωπικής περιουσίας, περιορισμός της ατομικής ελευθερίας, οικονομική εξάρτηση, άρνηση καταβολής διατροφής, καταναγκαστική εργασία σε οικιακές εργασίες.

⁸ Σε αυτό τον τύπο βίας περιλαμβάνονται πράξεις όπως η σεξουαλική επίθεση και ο βιασμός.

των εν λόγω δεικτών θα σημαίνει ότι ο δείκτης 1 θα αθροίζει τα σύνολα των δεικτών 4-7, στους οποίους κατηγοριοποιούνται τα θύματα βίας ανάλογα με το είδος της βίας που τους έχει ασκηθεί.

Ο μόνος δείκτης που δεν περιλαμβάνει τη μεταβλητή της σχέσης θύματος – δράστη είναι ο όγδος, ο οποίος αφορά στον βιασμό. Αυτός είναι και ο μόνος δείκτης που θα είναι απολύτως συγκρίσιμος μόλις περιληφθεί και η ηλικία του θύματος στις μεταβλητές που τον απαρτίζουν. Όπως έχουμε ήδη αναφέρει, η συλλογή στατιστικών δεδομένων στα πλαίσια της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης αφορά στις ενήλικες γυναίκες θύματα συντροφικής βίας, ενώ στα στοιχεία που παρουσιάζονται εδώ για τον δείκτη 8 δεν έχουμε πληροφορία για την ηλικία των θυμάτων. Η **ηλικία**, όπως και το **φύλο**, τόσο των **θυμάτων** όσο και των **δραστών** αποτελούν σημαντικές μεταβλητές των στατιστικών στοιχείων που οφείλει η χώρα να συγκεντρώνει ετησίως.

Παρατηρούμε ότι το σύνολο των βιασμών που καταγγέλθηκαν ετησίως στην αστυνομία τα έτη 2010-2017 κυμαίνονταν από 163-264. Πρέπει, ωστόσο, να επισημάνουμε ξανά ότι η πραγματική εικόνα του φαινομένου δεν αποτυπώνεται στους παραπάνω αριθμούς λόγω της μη καταγγελίας αυτών των περιστατικών. Αξίζει να σημειωθεί ότι αν συγκρίνουμε τις καταγγελίες για βιασμό στις αστυνομικές αρχές της Σουηδίας και της Ελλάδας, δύο χωρών με τον ίδιο σχεδόν πληθυσμό, θα παρατηρήσουμε ότι στη Σουηδία δηλώνονται 14 φορές περισσότεροι βιασμοί (3.143) από ότι στην Ελλάδα (223). Η παραπάνω σύγκριση είναι δηλωτική του διαφορετικού βαθμού καταγγελιών αντίστοιχων περιστατικών στην αστυνομία και όχι της πραγματικής συχνότητάς τους. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται και στην έκθεση του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA): «η ισότητα των φύλων θα μπορούσε να οδηγήσει σε υψηλότερα επίπεδα αποκάλυψης θεμάτων βίας κατά των γυναικών. Σε κοινωνίες με υψηλότερα επίπεδα ισότητας είναι πιο πιθανό τα περιστατικά βίας κατά των γυναικών να αντιμετωπίζονται και να καταπολεμώνται πιο ανοιχτά».

Ο ένατος δείκτης αφορά τον ετήσιο αριθμό γυναικών που δολοφονούνται από τον σύντροφό τους. Καθώς μέχρι σήμερα η έννοια της γυναικοκτονίας δεν έχει ενσωματωθεί στη νομοθεσία κάποιου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για Θέματα Ισότητας προσπαθεί να προσεγγίσει το φαινόμενο μέσα από την σχέση θύματος – δράστη. Η έννοια της γυναικοκτονίας αναδεικνύει το φαινόμενο και χρησιμοποιείται για να συγκεκριμενοποιήσει το ποσοστό των ανθρωποκτονιών γυναικών με κίνητρο το ίδιο το φύλο του θύματος. Στην Ελλάδα η εκτίμηση των θυμάτων γυναικοκτονιών γίνεται μέσα από τη χρήση του άρθρου για την ανθρωποκτονία με πρόθεση (άρθρο 299 του Ποινικού Κώδικα) σε συνδυασμό με τον νόμο για την ενδοοικογενειακή βία (ν. 3500/2006). Επομένως, από τα στοιχεία που παρατίθενται στον παραπάνω πίνακα πληροφορούμαστε ότι το 2017 επτά γυναίκες δολοφονήθηκαν στην Ελλάδα από κάποιο μέλος της οικογένειάς τους, ενώ το 2016 οι δολοφονίες γυναικών από συγγενικό τους πρόσωπο είχαν ανέλθει σε 13. Στον παραπάνω πίνακα δεν περιλαμβάνονται τα στοιχεία για το 2018, όπου οι γυναικοκτονίες από μέλος της οικογένειάς τους ανήλθαν και πάλι στις 13. Όπως βλέπουμε από τα δεδομένα μας για τα περισσότερα από τα έτη αναφοράς, κάθε μήνα μία γυναίκα δολοφονείται από κάποιο μέλος της οικογένειάς της.

Οι γυναικοκτονίες ως ποσοστό των γυναικών θυμάτων ανθρωποκτονίας φαίνεται να κυμαίνονται από το 30,4 – 50%. Συγκεκριμένα, για το 2018 που δεν αναγράφεται στον πίνακα, το ποσοστό των γυναικοκτονιών από μέλος της οικογένειας του θύματος ήταν 46,2%, καθώς στο σύνολο των 28 ανθρωποκτονιών γυναικών οι γυναικοκτονίες ανήλθαν σε 13. Σύμφωνα με το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (UNODC) το 2017 ποσοστό των γυναικών που δολοφονήθηκαν παγκοσμίως από σύντροφο ή μέλος της οικογένειάς τους (50.000) σε σχέση με τις ανθρωποκτονίες γυναικών (87.000) άγγιξε το 58%.⁹

⁹ https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/GSH2018/GSH18_Gender-related_killing_of_women_and_girls.pdf

Έχοντας υπόψη τις τροποποιήσεις στις οποίες προχώρησε η Αστυνομία στο πληροφοριακό σύστημα που χρησιμοποιεί, θεωρούμε ότι τα στοιχεία για το 2019 που θα δημοσιευθούν από το Παρατηρητήριο μόλις αυτά γίνουν διαθέσιμα θα αντιστοιχούν με τις προτάσεις δεικτών του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου για Θέματα Ισότητας. Όπως προαναφέρθηκε, η συλλογή στατιστικών στοιχείων είναι απαραίτητη για την χάραξη πολιτικής και προς αυτή την κατεύθυνση κρίνεται και η δημιουργία ειδικού τμήματος αντιμετώπισης της ενδοοικογενειακής βίας από την ΕΛ.ΑΣ. με 73 σταθμούς σε όλη τη χώρα και με στόχο την πρόληψη και την καταπολέμηση της έμφυλης βίας.

Στη συνέχεια παρατίθενται τα στοιχεία που έχει το Παρατηρητήριο στη διάθεσή του από τη δικαιοσύνη. Όπως και στον πίνακα που αφορούσε στα στοιχεία από την αστυνομία, έτσι και εδώ στην πρώτη στήλη αναφέρεται το όνομα του δείκτη σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία και στην τελευταία η αντιστοιχία με τον δείκτη του EIGE.

Για την συλλογή των παρακάτω στοιχείων, το Παρατηρητήριο της Γ.Γ.Ο.Π.Ι.Φ. απευθύνθηκε στις 63 Εισαγγελίες Πρωτοδικών της χώρας, μέσω του Αρείου Πάγου, οι οποίες ανταποκρίθηκαν στο σύνολό τους στο αίτημά μας. Ωστόσο, για ορισμένους από τους δείκτες που παρατίθενται κάποιες εισαγγελίες δεν διέθεταν τα ζητούμενα στοιχεία κι έτσι αυτή την περίοδο πραγματοποιούμε συναντήσεις με άλλους φορείς της δικαιοσύνης για την συλλογή τους. Αυτός είναι και ο λόγος που κάποιοι δείκτες δεν παρουσιάζουν πληρότητα σε σχέση με τους υπόλοιπους. Έτσι, μετά το όνομα του εκάστοτε δείκτη αναφέρουμε τον αριθμό των εισαγγελιών που διέθεταν τα απαραίτητα στοιχεία.

Στατιστικά στοιχεία για την ενδοοικογενειακή βία από τη δικαιοσύνη

Δείκτες από την δικαιοσύνη	2016		2017		2018		Αντιστοιχία δείκτη με το EIGE
	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες	
Ετήσιος αριθμός περιοριστικών όρων που επιβλήθηκαν (σύμφωνα με το αρ. 18 του ν.3500/2006) <i>Διαθέσιμα στοιχεία από 16 εισαγγελίες στο σύνολο των 63 (25,4%)</i>	17	2	45	2	33	3	Δείκτης 10: Ετήσιος αριθμός εντολών προστασίας που δόθηκαν σε υποθέσεις συντροφικής βίας εναντίον γυναικών ανά τύπο δικαστηρίου
Ετήσιος αριθμός ποινικών διώξεων κατά ανδρών (ηλικίας 18 ετών και άνω) για τέλεση αξιόποινης πράξης σε βάρος μέλους της οικογένειάς τους (αρ. 6,7,8,9 του ν.3500/2006)	2890	463	3628	688	4082	697	Δείκτης 11: Ετήσιος αριθμός ανδρών (18 ετών και άνω) που διώχθηκαν για συντροφική βία εναντίον γυναικών
Ετήσιος αριθμός καταδικαστικών αποφάσεων κατά ανδρών (ηλικίας 18 ετών και άνω) για τέλεση αξιόποινης πράξης σε βάρος μέλους της οικογένειάς τους (αρ. 6,7,8,9 του ν.3500/2006) <i>Διαθέσιμα στοιχεία από 57 εισαγγελίες στο σύνολο των 63 (90,5%)</i>	634	49	797	58	785	66	Δείκτης 12: Ετήσιος αριθμός ανδρών (18 ετών και άνω) που καταδικάστηκαν για συντροφική βία εναντίον γυναικών
Ετήσιος αριθμός ανδρών (ηλικίας 18 ετών και άνω) που εκτίουν στερητική της ελευθερίας ποινή σε σωφρονιστικό κατάστημα για τέλεση αξιόποινης πράξης σε βάρος μέλους της οικογένειάς τους (αρ. 6,7,8,9 του ν.3500/2006) <i>Διαθέσιμα στοιχεία από 14 εισαγγελίες στο σύνολο των 63 (22,2%)</i>	22	0	14	0	11	0	Δείκτης 13: Ετήσιος αριθμός ανδρών (18 ετών και άνω) που καταδικάστηκαν για συντροφική βία εναντίον γυναικών και κρατούνται σε σωφρονιστικό κατάστημα ή τους επιβλήθηκε κάποια ποινή περιορισμού της ελευθερίας τους
Ετήσιος αριθμός υποθέσεων που υπήχθησαν στη διαδικασία της ποινικής διαμεσολάβησης (σύμφωνα με το αρ. 11 του ν.3500/2006) <i>Διαθέσιμα στοιχεία από 56 εισαγγελίες στο σύνολο των 63 (88,9%)</i>	493	60	589	100	529	94	Αυτός ο δείκτης προέκυψε ύστερα από πρόταση της Γενικής Γραμματείας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και δεν αντιστοιχεί σε κάποιον προτεινόμενο δείκτη του EIGE

Η συλλογή στατιστικών δεδομένων από το χώρο της δικαιοσύνης στην Ελλάδα συνιστά μία πολύπλοκη και χρονοβόρα διαδικασία, καθώς το πληροφοριακό σύστημα για την καταγραφή των δεδομένων δεν έχει ολοκληρωθεί, γεγονός που σημαίνει ότι για να ανταποκριθούν οι υπάλληλοι των εισαγγελιών στην παροχή στατιστικών στοιχείων σε σχέση με τις δικαστικές αποφάσεις οφείλουν να ανατρέχουν στο φυσικό αρχείο των δικογραφιών.

Τα στατιστικά στοιχεία που παρατίθενται παραπάνω δεν αντιστοιχούν πλήρως στους προτεινόμενους δείκτες του EIGE, καθώς σε αυτά δεν καταγράφεται το φύλο και η ηλικία του θύματος, όπως ούτε και η σχέση θύματος – δράστη. Εντούτοις, αποτελούν μία σημαντική αποτύπωση του φαινομένου της ενδοοικογενειακής βίας στην Ελλάδα.

Έτσι, για τον δέκατο δείκτη που αφορά στην επιβολή περιοριστικών όρων από 16 Εισαγγελίες Πρωτοδικών για αδικήματα συναφή με την άσκηση ενδοοικογενειακής βίας σε βάρος μέλους της οικογένειάς τους, για το 2016 το 89,5% των δραστών στους οποίους επιβλήθηκαν περιοριστικοί όροι ήταν άνδρες (17 άνδρες, έναντι 2 γυναικών), για το 2017 το ποσοστό ανήλθε σε 95,7% (45 άνδρες, έναντι 2 γυναικών) και για το 2018 σε 91,7% (33 άνδρες και 3 γυναίκες).

Τα στοιχεία που παρουσιάζονται στον ενδέκατο δείκτη (ετήσιος αριθμός ποινικών διώξεων για τέλεση αξιόποινης πράξης σε βάρος μέλους της οικογένειάς τους) προέρχονται από το σύνολο των 63 Εισαγγελιών Πρωτοδικών. Παρατηρούμε, λοιπόν, ότι από το σύνολο των δραστών που διώχθηκαν ποινικά για άσκηση ενδοοικογενειακής βίας το 86,2% αυτών το 2016 ήταν άνδρες, το 84% αντίστοιχα για το 2017 και το 85,4% για το 2018.

Ο δωδέκατος δείκτης (ετήσιος αριθμός καταδικαστικών αποφάσεων για τέλεση αξιόποινης πράξης σε βάρος μέλους της οικογένειάς τους) περιέχει στοιχεία από το 90,5% των Εισαγγελιών Πρωτοδικών της χώρας (57 από τις 63 εισαγγελίες). Οι καταδικαστικές αποφάσεις των εισαγγελιών για το 2016 αφορούσαν άνδρες σε ποσοστό 92,8%, 93,4% για το 2017 και 92,2% για το 2018.

Ο δέκατος τρίτος δείκτης αφορά στον ετήσιο αριθμό δραστών που εκτίουν ποινή σε σωφρονιστικό κατάστημα για άσκηση ενδοοικογενειακής βίας σε βάρος μέλους της οικογένειάς τους και, όπως παρατηρούμε, καταγράφονται στοιχεία για 14 από τις 63 Εισαγγελίες Πρωτοδικών. Παρότι ανατρέχουμε σε στοιχεία από το 22,2% των Εισαγγελιών Πρωτοδικών της χώρας, παρατηρούμε ότι το σύνολο των δραστών που εκτίουν ποινή σε σωφρονιστικό κατάστημα για ενδοοικογενειακή βία τα έτη 2016-2018 είναι άνδρες, ποσοστό 100% (22 άνδρες το 2016, 14 το 2017 και 11 το 2018).

Ο τελευταίος δείκτης που αναφέρεται στον παραπάνω πίνακα και αφορά στον ετήσιο αριθμό δραστών που υπάγονται στον θεσμό της ποινικής διαμεσολάβησης δεν αποτελεί πρόταση του ΕΙΓΕ, αλλά του Υπουργείου Δικαιοσύνης με στόχο την παρακολούθηση της εν λόγω διαδικασίας. Όπως φαίνεται και στον πίνακα, η πλειονότητα των εισαγγελιών (56 από τις 63) ήταν σε θέση να παράσχει τα εν λόγω στοιχεία. Ο θεσμός της ποινικής διαμεσολάβησης αποτελεί μια συμβιβαστική οδό για την αποφυγή της παραπομπής σε δίκη, κατά την οποία ο δράστης υπόσχεται ότι δεν θα τελέσει στο μέλλον οποιαδήποτε πράξη ενδοοικογενειακής βίας στο μέλλον, δέχεται να απομακρυνθεί από την κοινή οικεία σε περίπτωση που το προτείνει το θύμα, δέχεται να παρακολουθήσει ειδικό θεραπευτικό πρόγραμμα για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας από δημόσιο φορέα και να αποκαταστήσει την ζημιά που προκάλεσε στο θύμα, καταβάλλοντας και χρηματική αποζημίωση. Από τα στοιχεία που συλλέχθηκαν παρατηρούμε ότι και σε αυτή τη διαδικασία η πλειονότητα των δραστών είναι άνδρες. Το 2016 το 89,2% των δραστών που υπήχθησαν στην διαδικασία της ποινικής διαμεσολάβησης ήταν άνδρες, το 2017 85,5% και το 2018 84,9%.

Για την κάλυψη των υποχρεώσεων της χώρας σύμφωνα με τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης ως προς τη συλλογή στατιστικών δεδομένων από τον θεσμό της δικαιοσύνης, είναι απαραίτητη η καταγραφή του φύλου και της ηλικίας του θύματος, καθώς και η σχέση του με τον δράστη.

Από τα στοιχεία που παρατίθενται σε αυτό το Ενημερωτικό Σημείωμα, όπως έχουμε προαναφέρει, δεν μπορούν να εξαχθούν συμπεράσματα για τις διαστάσεις της συντροφικής βίας, ωστόσο προκύπτουν σημαντικές διαπιστώσεις για το φαινόμενο της ενδοοικογενειακής βίας, στους κόλπους της οποίας εντάσσεται και η συντροφική. Το γεγονός πως τα στοιχεία της δικαιοσύνης καταδεικνύουν ως δράστες εγκλημάτων ενδοοικογενειακής βίας τους άνδρες σε ποσοστά υψηλότερα του 84% σε όλους τους δείκτες υπογραμμίζει την ανάγκη καταπολέμησης της

βίας που υφίστανται οι γυναίκες από τους άνδρες, όπως ορίζει η Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης που αποτελεί πλέον νόμο του Κράτους (ν. 4531/2018).

Για την μετατροπή των δικαστικών αποφάσεων σε στατιστικά δεδομένα, επιλέχθηκε η συγκέντρωση στοιχείων αναφορικά με τις ποινικές διώξεις και τις καταδικαστικές αποφάσεις σε βάρος ανδρών δραστών με βάση συγκεκριμένα άρθρα του νόμου για την ενδοοικογενειακή βία (ν. 3500/2006). Ο συμπληρωμένος αναλυτικός πίνακας που εστάλη στις 63 Εισαγγελίες Πρωτοδικών της χώρας παρουσιάζεται στη συνέχεια.

Πίνακας: Συγκέντρωση στοιχείων από τις 63 Εισαγγελίες Πρωτοδικών της χώρας με βάση τα άρθρα του νόμου για την ενδοοικογενειακή βία (ν. 3500/2006)

ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΩΝ	ΕΤΟΣ 2016					
ΝΟΜΟΣ 3500/2006, όπως ισχύει	ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΔΙΩΞΕΙΣ ΑΝΑ ΦΥΛΟ		ΚΑΤΑΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΣΕ		ΕΚΤΙΣΗ ΠΟΙΝΗΣ ΣΕ ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΟ	
	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
Άρθρο 6 Παρ.1 ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΒΛΑΒΗ	1330	226	362	32	15	0
Άρθρο 7 Παρ.1 ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΒΙΑ ΚΑΙ ΑΠΕΙΛΗ	339	52	56	6	1	0
Άρθρο 7 Παρ.2 ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΒΙΑ ΚΑΙ ΑΠΕΙΛΗ	1031	169	193	8	6	0
Άρθρο 8 Παρ.1 ΒΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΣΕ ΑΣΕΛΓΕΙΑ	24	0	0	0	0	0
Άρθρο 8 Παρ.2 ΒΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΣΕ ΑΣΕΛΓΕΙΑ	16	2	0	0	0	0
Άρθρο 9 Παρ.1 ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑΣ	150	14	23	3	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	2890	463	634	49	22	0
	ΕΤΟΣ 2017					
Άρθρο 6 Παρ.1 ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΒΛΑΒΗ	1649	292	432	34	8	0
Άρθρο 7 Παρ.1 ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΒΙΑ ΚΑΙ ΑΠΕΙΛΗ	428	90	56	7	0	0
Άρθρο 7 Παρ.2 ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΒΙΑ ΚΑΙ ΑΠΕΙΛΗ	1373	284	258	14	4	0
Άρθρο 8 Παρ.1 ΒΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΣΕ ΑΣΕΛΓΕΙΑ	27	3	8	0	1	0
Άρθρο 8 Παρ.2 ΒΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΣΕ ΑΣΕΛΓΕΙΑ	4	0	1	0	0	0
Άρθρο 9 Παρ.1 ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑΣ	147	19	42	3	1	0
ΣΥΝΟΛΟ	3628	688	797	58	14	0
	ΕΤΟΣ 2018					
Άρθρο 6 Παρ.1 ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΒΛΑΒΗ	1869	312	442	41	7	0
Άρθρο 7 Παρ.1 ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΒΙΑ ΚΑΙ ΑΠΕΙΛΗ	381	80	57	8	0	0
Άρθρο 7 Παρ.2 ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΒΙΑ ΚΑΙ ΑΠΕΙΛΗ	1623	282	249	12	0	0
Άρθρο 8 Παρ.1 ΒΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΣΕ ΑΣΕΛΓΕΙΑ	13	0	8	0	2	0
Άρθρο 8 Παρ.2 ΒΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΣΕ ΑΣΕΛΓΕΙΑ	9	1	0	2	1	0
Άρθρο 9 Παρ.1 ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑΣ	187	22	29	3	1	0
ΣΥΝΟΛΟ	4082	697	785	66	11	0

ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΩΝ				
ΝΟΜΟΣ 3500/2006, όπως ισχύει	ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ		ΕΠΙΒΟΛΗ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ	
	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΕΤΟΣ 2016	493	60	17	2
ΕΤΟΣ 2017	589	100	45	2
ΕΤΟΣ 2018	529	94	33	3

Στατιστικά στοιχεία για την ενδοοικογενειακή βία από τα Συμβουλευτικά Κέντρα και Ξενώνες

Από την Δευτέρα 2 Απριλίου του 2012 μέχρι την Πέμπτη 15 Νοεμβρίου του 2018 εξυπηρετήθηκαν στα 41 Συμβουλευτικά Κέντρα ανά την επικράτεια, αυτοπροσώπως αλλά και μέσω τρίτων προσώπων, 25.079 γυναίκες. Τα 22.183 περιστατικά αφορούσαν περιστατικά βίας. Για το ίδιο διάστημα, στους 21 Ξενώνες φιλοξενήθηκαν 1.352 γυναίκες θύματα βίας.

Μόνο για τις πρώτες 318 μέρες του 2018 καταγράφηκαν και εξυπηρετήθηκαν στα Συμβουλευτικά Κέντρα της επικράτειας 4.274 γυναίκες θύματα βίας.

18.938 γυναίκες από το σύνολο των γυναικών που απευθύνθηκαν στα Συμβουλευτικά Κέντρα τα έτη 2012-2018 κατήγγειλαν άσκηση ενδοοικογενειακής βίας. Για τους Ξενώνας τα περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας το ίδιο διάστημα ανήλθαν σε 1.125.

Στατιστικά στοιχεία για την ενδοοικογενειακή βία από τη Γραμμή SOS 15900

Από το σύνολο των 3.325 γυναικών που απευθύνθηκαν το 2018 στη γραμμή SOS της ΓΓΟΠΠΦ, το 88,8% των περιπτώσεων αφορούσε περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας, ενώ σύμφωνα με την καταγεγραμμένη σχέση θύματος – δράστη το 68,5% αφορούσε συγκεκριμένα σε άσκηση συντροφικής βίας. Κάνουμε λόγο για συντροφική βία στις συγκεκριμένες περιπτώσεις καθώς στο 59,2% (1967 κλήσεις) των περιπτώσεων δράστης ήταν ο σύζυγος της γυναίκας και στο 9,3% ο σύντροφος (309 κλήσεις). Σημαντικό είναι και το ποσοστό ενδοοικογενειακής βίας από άλλο μέλος της οικογένειας που κατήγγειλαν 514 γυναίκες στη γραμμή SOS το 2018, το οποίο ανέρχεται σε 15,5%.

Η εφαρμογή της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης με στόχο την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών αποτελεί προτεραιότητα της Γενικής Γραμματείας Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων. Τμήμα της εφαρμογής αποτελεί και η συλλογή και δημοσιοποίηση των στοιχείων από το Παρατηρητήριο σε ετήσια βάση, με στόχο την αξιολόγηση του φαινομένου και την χάραξη πολιτικών.

Οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση των στοιχείων είναι:

- Ελληνική Αστυνομία
- Εισαγγελίες Πρωτοδικών
- Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ)
- Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ)
- European Institute for Gender Equality (EIGE)
- European Union Agency for Fundamental Rights (FRA)
- Eurobarometer
- Convention on the Elimination of all Forms of Discrimination Against Women (CEDAW)
- United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC)
- World Health Organization (WHO)

Το **paratiritirio.isotita.gr** είναι ο διαδικτυακός κόμβος της Γενικής Γραμματείας Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (Γ.Γ.Ο.Π.Ι.Φ.). για τη συλλογή, ανάλυση, επεξεργασία και διάχυση στατιστικών δεδομένων και δεικτών που σχετίζονται με τις πολιτικές ισότητας των δύο φύλων.

Σκοπός του είναι η αποτύπωση των έμφυλων διαφοροποιήσεων σε 12 βασικά πεδία πολιτικής και η παρακολούθηση των τάσεων, εξελίξεων στην Ελλάδα σε βάθος χρόνου. Περιλαμβάνει 84 δείκτες φύλου που είτε έχουν υιοθετηθεί σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης με βάση την Πλατφόρμα Δράσης του Πεκίνου, είτε σχετίζονται με ειδικότερες εθνικές προτεραιότητες. Οι δείκτες συνοδεύονται από τα μεταδεδομένα, καθώς και από έγγραφα που αφορούν σε συναφείς εκθέσεις και μελέτες.

Paratiritirio.isotita.gr

e-mail: paratiritirio@isotita.gr